

projekt badawczy 7 Programu Ramowego

Projekt jest szeroko zakrojonym interdyscyplinarnym przedsięwzięciem naukowym dotyczącym wpływu zmian demograficznych na finanse publiczne w Europie, rozpatrywanych w kontekście koniecznych reform polityki gospodarczej i społecznej. Kryzys ekonomiczny, który w ostatnich latach dotknął gospodarkę światową, silniej uwidocznił wyzwanie, z jakim musi się zmierzyć Europa w związku z nasilającym się starzeniem ludności. W perspektywie nadchodzących dekad zmieniająca się relacja pomiędzy liczbą osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym może powodować zagrożenia dla systemów finansów publicznych, które nie pozwolą na utrzymanie standardu życia społeczeństwa. W części krajów przeprowadzono istotne reformy polityki społecznej, w tym przede wszystkim reformy systemów emerytalnych. Część krajów nie zdecydowała się jednak na takie zmiany, co prowadzi do ryzyka wysokiego deficytu finansów publicznych w przyszłości. Główne założenie projektu głosi, że wyjaśnienie zmian oraz przewidywanie stanu finansów publicznych, a także proponowanie reform zgodnie z założeniami polityki opartej na faktach jest możliwe wtedy, gdy korzysta się z pełnego systemu transferów międzypokoleniowych uwzględniającego interakcje pomiędzy zmianami demograficznymi, społecznymi oraz gospodarczymi.

Projekt AGENTA jest realizowany przez konsorcjum składające się z 9 wiodących instytucji badawczych z 8 krajów europejskich. Do tego zespołu należą też demografowie z Instytutu Statystyki i Demografii SGH w Warszawie. Czteroletni projekt uzyskał finansowanie z Komisji Europejskiej w wysokości 2,3 mln euro. Głównym koordynatorem jest prof. Alexia Fürnkranz-Prskawetz z Austriackiej Akademii Nauk. Więcej informacji o projekcie znajduje się na oficjalnej stronie projektu ([tutaj link: http://www.agenta-project.eu/en/about-agenta.htm](http://www.agenta-project.eu/en/about-agenta.htm))

Celem głównym projektu AGENTA jest wyjaśnienie przeszłych oraz prognozowanie przyszłych wpływów z podatków oraz publicznych transferów publicznych i usług w świetle zmian demograficznych w Unii Europejskiej. Ramy koncepcyjne analiz przypisują szczególne znaczenie badaniom:

- powiązań pomiędzy sektorem publicznym i niepublicznym (w szczególności gospodarstwami domowymi) w dostarczaniu środków w tych okresach przebiegu życia, kiedy osoby są zależne (tj. ich konsumpcja przekracza dochody, które generują);
- powiązań pomiędzy różnymi składowymi sektorami finansów publicznych (bieżące inwestycje w zdrowie i kapitał ludzki dzieci wpływają na potrzeby usług i budżet publiczny w przyszłości);
- określaniem etapów przebiegu życia, takich jak dzieciństwo, wiek aktywności zawodowej i wiek poprodukcyjny, a w szczególności wiek, w którym osoby zaczynają być uznawane za stare oraz ich wpływem na aktywność ekonomiczną w trakcie przebiegu życia oraz na uwarunkowania i podejmowanie decyzji o przejściu na emeryturę.

W projekcie wykorzystywany jest dorobek międzynarodowej grupy badawczej w obszarze Narodowych Rachunków Transferów (NTA) oraz Narodowych Rachunków Transferów Czasu (NTTA). Badania te zainicjował prof. Ronald Lee z Uniwersytetu Berkley oraz prof. Andrew Mason. SGH jest członkiem międzynarodowej grupy badawczej, w ramach której opracowuje się obecnie szczegółowe profile NTA oraz NTTA dla Polski z wykorzystaniem różnorodnych (statystycznych i administracyjnych) źródeł danych krajowych.

Prace badawcze zorganizowane w ramach 9 grup tematycznych, zespół SGH uczestniczy w pracach pięciu z nich. Zespół SGH koordynuje prace 4 grupy tematycznej, której celem jest ocena powiązań zmian demograficznych i sytuacji finansów publicznych.

W pracach badawczych uczestniczą: dr Agnieszka Chłoń-Domińczak (koordynatorka prac zespołu polskiego), prof. Irena E. Kotowska, dr Anita Abramowska-Kmon, dr Paweł Strzelecki, mgr Wojciech Łątkowski.

Kontakt do uczestników projektu:

dr Agnieszka Chłoń-Domińczak achlon@sgh.waw.pl
Profesor Irena E. Kotowska iekoto@sgh.waw.pl
dr Anita Abramowska-Kmon aabram@sgh.waw.pl
dr Paweł Strzelecki pstrzel1@sgh.waw.pl
mgr Wojciech Łątkowski latkow@poczta.fm